

certat que es tracti d'aquest mateix indoeur. BHUT- 'engendrar, fornicar' en una forma més aviat cèltica que sorotàptica, donat el tractament de BH-. I verament l'aplicació conjunta al mascle del cabrum i del bestiar porcí és un excel·lent indicatiu del parentiu amb l'irl. *bot* i el ll. *future*.

Ho reforça encara el cast. *butiondo* [1475] 'luxuriós, pudent' [c. 1490], 'de carn de verro' [1513] i que consta també com a aplicat a la cabra calenta, ús que deu ser l'originari, puix que es tracta d'un derivat en -IBUNDUS (tal com *torionda*, *morionda* i *cachonda*, cf. *AJLC* I, 156, que designen aquest estat en la vaca, l'ovella, la gossa); a l'ast. de l'Alto Aller es diu *be-tionda* per 'cabra en celo'; i a Yanguas (Sòria) *bote*, en lloc de *bode*.

Restaria només explicar la conservació de la -t- com a sorda en aquests mots. Podria haver-hi simple reforçament intensiu de BUTE en *BUTTE, o bé influència del bot de pell de cabra (BUTTISJ o del verb *botre/botar* especialment aplicat a un acte propi del boc i la cabra. Afegim d'altra banda que el pas de *bodalbo* a *godall*, pot no ser merament fonètic sinó degut o afavorit pel contacte amb el tipus cast. *igüedo* 'boc', bc. *aketo* 'cabrit, cabra mascle jove', variant del bc. comú *aker* id., que li prestatien la g- i per als quals veg. DCEC (IGÜEDO). Cf. GARDENYA.

DERIV.: *Godallada* 'part de la truja' (BDC XIX, 150; *godallar* id.): una *godaiada* per 'una ventregada de garrins' [Pujarnol de Banyoles, 1964]. *Godiller* només fundat en Amades, que serà més aviat 'guardià de porcs' (segons la cobla citada) i podria haver resultat d'una pronúncia *godaier*. I veg. supra *godallaire* alterat en *gadollaire* (Lab. 1839) i *gadolla* extret de *gadollaire*; devien dir-ho de gent «gatunera» (cf. la traducció cast. *gatunero* en Lab.) que farien passar carn de gat per carn de godalls, com si fos carn de porc.

Godalló (DAG., Vallès i Bg., *AlcM*). D'aquest deu sortir un *goloró* que el DAG. recull en el Penedès: alteració potser partint de metàtesi *gollodó amb influència de *golut* i potser d'alguna variant de *garrí/gorri* (*guarín* amb -r- simple a Almeria).

¹ També la cita Amades, BDC XIX, 149, «Cançó del Serpent de Manlleu», amb la variant «se n'ha menjat deu *godalls* ...». — ² Definit «el porc durant el període de l'alletament i una mica de temps després» i localitzat a Valcebregu, Ripoll, Rupit, Merlès i Pobla de Lillet. — ³ També s'usaria *godí* a Arenys de Mar, dada sospitosa pel seu isolament i perquè es funda només en el Vocabulari d'Amades (BDC XIX, 150), font plena d'inexactituds. — ⁴ Tallgren, *NphMgn.*, 1912 (= *Glanques* III), 214-5, parlà d'un «cat. *godall*», però es tracta d'un mot que significaria 'còdol', que en realitat no existeix, i serà bo d'advertir-ho perquè s'esvaeixi, car Tallgren volia que s'afegís, junt amb el lleon. i port. *godo*, a l'article 2275 (COS, COTIS), i tingué èxit perquè després hom ha operat amb aquest *godall* 'còdol': M-L. l'afegí al seu REW₃ i no cal dir que Ga. de Diego. Però Alcover i Moll, que tant parteixen de Tallgren, no en diuen un mot en llur diccionari (degue-

ren llavors fer-ne indagacions i s'adonarien que era un fantasma); tampoc el DAG. etc. Tallgren el trobà en Vogel (1911), de qui copia la definició «Kieselstein», i Vogel el trobà en Bulbena (1905) que defineix «còdol»; com que Vogel no l'hi posa B, també el deu portar el pessim «Labèrnia-Salvat»: no és en cap de les edicions vàlides del Lab. 1839-1888 ni en *SLitCosta* (1886), però el Salvat el defineix «cingle, roc»: cal deduir que és una interpretació incontrolada del nom de la Serra de Godall entre Tortosa i la Sénia, serra rocosa, ben entès, però que pren nom del poble de *Godall* a la plana tortosina, el qual pogué pendre nom de la cria de porcs practicada en aquesta zona. — ⁵ També Valleres i Couceiro (GGRG), id.; per a Figueriedo *godalba* és dialectal per a «cabra nova e muito inquietta» a Tras-os-Montes (a Mogadouro, SE., almenys: *RLus.* I, 92), «rapariga leviana» a Estremadura. — ⁶ P. Machado cita el Foral de Guarda, de 1510, però no sé si hi ha malentès o mera err. tip., car el mot no figura en el context que cita; o si es va saltar el mot. En tot cas ja Moraes, com a mot pertanyent a la llengua comuna del S. XVIII dóna *bóde* m. «o macho da espécie cabrum, cabrão» i Cortesão, *Substidos*, Supl., el cita en José Agostinho de Macedo (1811), escriptor clàssic pre-romàntic nascut a Beja (Alentejo). Es comprovaria des de molt antic, si es pogués assegurar la lliçó conjectural que Rodrigues Lapa proposa en una cantiga d'escarnho d'Afonso Sánchez, fill de Don Diniz (princ. S. XIV): «un ome que fede a *bode*» ('que fa pudor de boc') (*Ctgas. d'Escarnho*, 63.18): el fet és que els mss. porten unes lletres i un context (*que podeo ode*) que no s'entenen. — ⁷ Hi hauria una excepció en un prov. mod. *godo* 'ovella vella', però com he explicat supra, a la nota sobre *GODA*, aquesta acc., no documentada, exemplificada ni localitzada, s'ha de pendre amb desconfiança, perquè Mistral li fa encapçalar en el *TdF* un article de significat ben diferent, per mor de justificar la seva impossible etimologia CAUDA 'cua'. En canvi sí que és temptador relacionar amb el nom d'un village *Godalh* en el Cantal, escrit així en docs. de 1553 i 1557 (avui *Goudal* agregat de Mourjou), i un altre *La Godalhia* o *La Godalba* en quatre o cinc documents dels Ss. xv i xvi (Amé, *Dict. Topogr. du C.*, s. v.); tenint en compte la menció «Affarium dels *Godalhs*» de 1464, sembla que hagi de ser provinent del NP d'una família o un sobrenom, com ho és i ho fou a Catalunya. Però manquen d'altres dades occitanes.

GODANDART, *godondart* o *golandart*, com a nom d'una llança semblant a la javalina (docs. del S. xv des de 1430, en DAG. i *AlcM*): l'etimologia flam. *godendag* 'bon dia' és incoherent semànticament i no explica ni la -l- ni -art-: més aviat sembla un nom paral·lel al de la famosa espasa de Rotlan, *Durendart*, *Durendal*, amb la g- manllevada a l'oc. i cat. ant. *gavalina* = *javeline*; és sabut que el nom d'aquella espasa sembla haver-se format amb la frase *dur end art* 'durament